

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ**1. Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας**

Ο ΣΕΤΕ, ως ο φορέας που αποτελεί τη φωνή όλων των ανθρώπων που εργάζονται στον κλάδο του τουρισμού, με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, μετείχε στις σχετικές διαπραγματεύσεις και συνυπέγραψε τις ΕΓΣΣΕ των δύο τελευταίων ετών (2013 και 2014). Με δέσμευση να εκπροσωπεί το κάθε μέλος του, τον κάθε μικρό επιχειρηματία, τον κάθε εργαζόμενο σε κάθε νησιωτική, ηπειρωτική και απομακρυσμένη περιοχή της Ελλάδας, ο ΣΕΤΕ στηρίζει το θεσμό της ΕΓΣΣΕ, ο οποίος θα πρέπει μάλιστα να ενισχυθεί με την επιστροφή στους κοινωνικούς εταίρους της δυνατότητας να καθορίζουν τον κατώτατο μισθό

Ο ΣΕΤΕ αταλάντευτα υποστηρίζει τη συλλογική διαπραγμάτευση και πορεία προς εξασφάλιση συνθηκών εργασιακής συνεργασίας. Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων (ΠΟΞ), από τους μεγαλύτερους κλαδικούς φορείς και μέλος του ΣΕΤΕ, υπέγραψε το 2012, αλλά και το 2013 την κλαδική συλλογική σύμβαση ξενοδοχοϋπαλλήλων, σφυρηλατώντας την συνέχιση των συντεταγμένων εργασιακών σχέσεων, συμφωνώντας μαζί με τους εργαζόμενους στην πρώτη αύξηση μισθών στον ιδιωτικό τομέα, εν μέσω πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης.

2. Κατώτατος μισθός

Ο ΣΕΤΕ είχε εξ' αρχής ταχθεί κατά της μείωσης, με νομοθετική μάλιστα παρέμβαση, του προβλεπόμενου από την ΕΓΣΣΕ κατώτατου μισθού. Άλλωστε, οι περισσότερες επιχειρήσεις μέλη μας αμείβουν τους εργαζόμενους τους με αποδοχές ανώτερες αυτών που προβλέπονται από την ΕΓΣΣΕ, αναγνωρίζοντας με τον τρόπο αυτό την ουσιαστική συνεισφορά τους στο τουριστικό προϊόν της χώρας και στην προσφερόμενη τουριστική εμπειρία. Ο ΣΕΤΕ, συνεπώς, ασφαλώς και δεν είναι αντίθετος με την αύξηση του κατώτατου μισθού με την επισήμανση, ωστόσο, πως η επαναφορά του στα προ του 2012 επίπεδα θα πρέπει να γίνει σταδιακά και λαμβάνοντας υπόψη τις διαμορφωθείσες, στην αγορά, συνθήκες. Αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι πως κατά τη κρίση μας ο κατώτατος μισθός θα πρέπει να καθορίζεται από τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο της ΕΓΣΣΕ και όχι μέσω νομοθετικής ρύθμισης. Δεν είμαστε αντίθετοι καταρχάς οι διαπραγματεύσεις να γίνονται σε τριμερές επίπεδο, να μετέχει δηλαδή σε αυτές και εκπρόσωπος του κράτους, ωστόσο η πρωτοβουλία θα πρέπει να αφήνεται στους κοινωνικούς εταίρους, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν και την αποφασιστική αρμοδιότητα.

Ως προς το ζήτημα του καθορισμού της κατώτατης αμοιβής των νέων, ηλικίας έως 25 ετών, εργαζομένων πρέπει, σε περίπτωση που αποφασιστεί η

κατάργηση της προβλεπόμενης σήμερα διάκρισης, να προβλεφθεί ένα αντισταθμιστικό μέτρο που να λειτουργεί ως κίνητρο για τις επιχειρήσεις, όπως π.χ. η σημαντική μείωση του μη μισθολογικού κόστους, ώστε να προσλαμβάνουν νέους σε ηλικία εργαζομένους, συνεισφέροντας με τον τρόπο αυτό στην αντιμετώπιση των υψηλών ποσοστών ανεργίας και των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά.

3. Επέκταση ισχύος ΣΣΕ

Ο ΣΕΤΕ έχει ταχθεί κατ' επανάληψη υπέρ της επαναφοράς σε ισχύ της ρύθμισης που προβλέπει τη δυνατότητα επέκτασης της ισχύος των ΣΣΕ, καθώς μέσω αυτής προστατεύεται ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων.

4. ΟΜΕΔ

Ο ΣΕΤΕ ως υπέρμαχος του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων ως μέσου επίλυσης των συλλογικών διαφορών, τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης του θεσμού του ΟΜΕΔ, λαμβάνοντας ωστόσο ένα ρόλο μεσολάβησης. Η μέχρι σήμερα εμπειρία των μελών μας από τη λειτουργία του ΟΜΕΔ, όσο υπήρχε η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία, έδειξε πως ο θεσμός της μεσολάβησης είχε υποβαθμιστεί και είχε μετατραπεί απλώς σε ένα διαδικαστικό υποχρεωτικό στάδιο, προτού τα μέρη προσφύγουν στη διαιτησία. Ωστόσο, η μεσολάβηση είναι η διαδικασία αυτή που μπορεί και πρέπει ενισχύει τον ειλικρινή διάλογο μεταξύ των μερών και η διαιτησία πρέπει να αντιμετωπίζεται ως έσχατη λύση επίλυσης των συλλογικών διαφορών, καθώς αυτή δεν αποτελεί μια συλλογική συμφωνία, αλλά μια απόφαση ενός τρίτου φορέα. Η ενίσχυση, λοιπόν, του θεσμού της διαιτησίας σε βάρος της μεσολάβησης αποβαίνει κατά την άποψή μας σε βάρος του κοινωνικού διαλόγου και των ελεύθερων διαπραγματεύσεων.

5. Μη μισθολογικό κόστος- ασφαλιστικές εισφορές.

Η, ήδη, συντελεσθείσα μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ήταν ένα μέτρο που ασφαλώς κινείται στη σωστή κατεύθυνση, γιατί μειώνει την υπέρογκη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας. Η άποψή μας είναι πως αφενός θα πρέπει να υπάρξει περαιτέρω μείωση, προκειμένου να πλησιάσουμε στο ύψος των καταβαλλόμενων στις ανταγωνιστικές προς την Ελλάδα χώρες ασφαλιστικών εισφορών, αφετέρου δε θα πρέπει να προβλεφθεί μια μείωση-ελάφρυνση μόνο για τις συνεπείς επιχειρήσεις, ως επιβράβευση για αυτές και ως κίνητρο και για τις υπόλοιπες. Το κόστος για την ανωτέρω μείωση μπορεί να καλυφθεί μέσω των εσόδων, που θα προέλθουν από την πάταξη της εισφοροδιαφυγής και της αδήλωτης εργασίας, φαινομένων τα οποία ασφαλώς και είναι κατακριτέα και θα πρέπει μέσω αυστηρών ελέγχων να περιοριστούν στο ελάχιστο, καθότι εκτός των δυσμενών συνεπειών που έχουν για τα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων, νοθεύουν και τον υγιή ανταγωνισμό.

6. Ασφάλιση στον ΟΑΕΕ

Οι μικροϊδιοκτήτες τουριστικών επιχειρήσεων, που στη συντριπτική πλειονότητά τους είναι οικογενειακές επιχειρήσεις, εποχικής λειτουργίας λίγων μηνών, αδυνατούν κατά κανόνα να καταβάλλουν τις εισφορές τους στον ΟΑΕΕ, το ύψος των οποίων κρίνεται υπέρογκο σε σύγκριση με τα έσοδά τους, καθώς μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις το άθροισμα φόρων, τελών και εισφορών, υπερβαίνει τον κύκλο εργασιών τους. Οι επιχειρήσεις αυτές δίνουν ζωή στις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες και διασφαλίζουν την τοπική απασχόληση. Με τις δυσβάσταχτες εισφορές, σταδιακά είναι βέβαιο πως οι επιχειρήσεις αυτές οδηγούνται σε κλείσιμο, με σημαντικές άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις στην τοπική ανάπτυξη και δραστηριότητα. Αξίζει δε να σημειωθεί πως τα ανωτέρω καταλύματα είναι αυτά που πλήττονται περισσότερο από την παράνομη ενοικίαση διαμερισμάτων σε αλλοδαπούς τουρίστες, από μια παράνομη δηλαδή δραστηριότητα, η οποία ενέχει φοροδιαφυγή, αποστερώντας φορολογικά έσοδα από το Ελληνικό κράτος.

7. Κοινωνικός Τουρισμός

Τα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού παρείχαν διαχρονικά τη δυνατότητα σε χιλιάδες δικαιούχους να πραγματοποιήσουν τις διακοπές τους με εξαιρετικά χαμηλό κόστος. Αποτελούν ένα εργαλείο με αποδεδειγμένη ωφέλεια, τόσο για τους δικαιούχους (από ευαίσθητες κυρίως κοινωνικές τάξεις), όσο και για τις μικρές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφέρειας, που κατά τεκμήριο συμμετέχουν σ' αυτό, τις τοπικές οικονομίες ευρύτερα και την απασχόληση σε αυτές.

Άλλες ανταγωνίστριες χώρες, εδώ και χρόνια έχουν επεκτείνει τα αντίστοιχα προγράμματα, επιδοτώντας τουρισμό τρίτης ηλικίας από την Ε.Ε., αντιμετωπίζοντας με τον τρόπο αυτό την ανεργία και την εποχικότητα, προσφέροντας ταυτόχρονα κοινωνικό έργο. Θεωρούμε πως, είναι τώρα η κατάλληλη στιγμή να σχεδιαστούν και υλοποιηθούν αντίστοιχες δράσεις, οι οποίες είναι βέβαιο ότι θα αποφέρουν πολλαπλάσιους από τους πόρους που θα επενδυθούν σχετικά.

Αντιλαμβανόμενοι τις δημοσιονομικές δυσχέρειες, κατανοούμε την προσωρινή συρρικνωμένη πραγματοποίηση των προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού. Πιστεύουμε ωστόσο, ότι μόλις η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας το επιτρέψει θα πρέπει να επανέλθουν στα μεγέθη των προηγούμενων ετών.

8. Κοινωνικό Συμβόλαιο

Ο τουρισμός είναι ένας εξαιρετικά ευαίσθητος τομέας, ο οποίος επηρεάζεται από πλειστούς όσους παράγοντες, ο σημαντικότερος από τους οποίους είναι η κοινωνική κατάσταση, στην οποία βρίσκεται η χώρα. Αποτελώντας ταυτόχρονα βασικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, είναι χρέος όλων, όσοι δραστηριοποιούμαστε στον τουρισμό, να τον προστατεύσουμε και να διασφαλίσουμε την απρόσκοπτη λειτουργία του κλάδου. Επεισόδια και απεργίες

ιδίως εν μέσω της τουριστικής περιόδου αποτελούν τη χειρότερη δυνατή δυσφήμιση για το τουριστικό προϊόν της χώρας. Οι κοινωνικοί εταίροι και το κράτος οφείλουμε να συμβάλλουμε ουσιαστικά προς τη διασφάλιση της κοινωνικής ειρήνης, συνάπτοντας μεταξύ μας ένα κοινωνικό συμβόλαιο. Μια πρωτοβουλία, με την οποία θα διασφαλίζεται πως κατά τους μήνες της υψηλής τουριστικής περιόδου, που για τις περισσότερες περιοχές στην Ελλάδα συμπίπτουν με την περίοδο από αρχές Μαΐου έως και τέλη Σεπτεμβρίου, το μεν κράτος θα αποφεύγει να προβαίνει στην υιοθέτηση νομοθετικών ρυθμίσεων και τη λήψη μέτρων που πιθανόν να προκαλούν αντιδράσεις και κινητοποιήσεις από το σύνολο ή και συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων, επαγγελματιών κ.λ.π., οι δε κοινωνικοί εταίροι, θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να επιλύουν τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα μέσω του διαλόγου, αποφεύγοντας τη λήψη αγωνιστικών μέτρων (απεργιακές κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις κ.λ.π.). Συμφωνίες ανάλογου περιεχομένου μπορεί να υπογραφούν και σε τοπικό επίπεδο ανάμεσα στις τοπικές συνδικαλιστικές και επαγγελματικές οργανώσεις και τους τοπικούς φορείς, λόγω δε ακριβώς του περιορισμένου πεδίου ισχύος τους θα μπορούν και πιο εύκολα να προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής.

9. Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης

Με στόχο τη συμβολή στην αντιμετώπιση της ανεργίας και την προσαρμογή των εργαζομένων του κλάδου στις επερχόμενες αλλαγές μέσω της αναβάθμισης των προσόντων τους, ο ΣΕΤΕ έχει θέσει ως προτεραιότητά του τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και τελικά της προστιθέμενης αξίας των προγραμμάτων κατάρτισης και απασχόλησης. Βασική προϋπόθεση είναι τα προγράμματα αυτά να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των ανέργων, των εργαζομένων και των επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα. Ο ΣΕΤΕ και οι λοιποί Κοινωνικοί Εταίροι, οφείλουμε να διαδραματίζουμε ένα νέο, περισσότερο ενεργό και ουσιαστικό ρόλο, ως συνδεδετικοί κρίκοι μεταξύ της Πολιτείας, των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, προτεραιότητές μας είναι:

- ▶ Η θεσμική κατοχύρωση της ενεργούς συμμετοχής των Κοινωνικών Εταίρων στο σχεδιασμό και ιδιαίτερα την εφαρμογή των προγραμμάτων προώθησης της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων.
- ▶ Η εδραίωση συστημάτων, μηχανισμών και προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων με βάση τα πλέον αποδοτικά διεθνή μοντέλα.
- ▶ Η ανάπτυξη και εδραίωση ενός εθνικού συστήματος για την έγκαιρη και αξιόπιστη διάγνωση των ελλείψεων και αναγκών σε δεξιότητες και επαγγελματικά προσόντα, με ενεργό συμμετοχή του ΣΕΤΕ για τον τουριστικό τομέα.
- ▶ Η αναβάθμιση της ποιότητας και η βελτίωση της εφαρμογής των προγραμμάτων μαθητείας και πρακτικής άσκησης, με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή απορροφητικότητα των νέων σε θέσεις εργασίας.
- ▶ Η εκ των προτέρων κατανομή των διαθέσιμων σχετικών πόρων του νέου

ΕΣΠΑ σε τομείς της οικονομίας με έμφαση στους δυναμικότερους κλάδους και η εφαρμογή προγραμμάτων μέσω συμπράξεων της Πολιτείας με τους Κοινωνικούς Εταίρους.

Προτείνεται επίσης η επανάληψη για το προσεχές έτος των εξειδικευμένων προγραμμάτων διατήρησης και προώθησης της απασχόλησης που εφάρμοσε ο ΟΑΕΔ την περίοδο 2010-12, μέσω των οποίων επετεύχθη η διατήρηση περίπου 12.000 θέσεων εργασίας, καθώς και η διεύρυνση της εποχικής απασχόλησης κατά 80.000 θέσεις εργασίας στον τουριστικό τομέα. Εξελίξεις με ιδιαίτερη σημασία αν λάβουμε υπόψη και το γεγονός ότι οι αλλαγές των τελευταίων ετών στο σύστημα επιδομάτων ανεργίας των εποχικά ανέργων έχουν οδηγήσει στην ταχεία συρρίκνωση του αριθμού των δικαιούχων επιδόματος.

Προγράμματα σύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας

Τον Απρίλιο του 2013 το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, ανέθεσε στον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) την υλοποίηση ενός προγράμματος με στόχο τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας νέων έως 29 ετών στον κλάδο του Τουρισμού, το οποίο ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2014 .

Η ανταπόκριση των νέων στο πρόγραμμα που υλοποίησε ο ΣΕΤΕ υπήρξε πολύ μεγάλη, αφού περισσότερα από 55.000 άτομα υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής. Η αξιολόγηση της δράσης - από ανεξάρτητο μελετητικό φορέα - υπέδειξε ότι το 35% των συμμετεχόντων βρήκε εργασία μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, το 64% από αυτούς απασχολούνται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, ενώ 6 στους 10 με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, που οφείλεται κυρίως στην εποχικότητα του τομέα. Το 88% των συμμετεχόντων αξιολόγησε θετικά την εφαρμογή της πρακτικής άσκησης και το 77% αξιολόγησε θετικά το εργασιακό περιβάλλον. Ένα εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο είναι ότι η πρακτική άσκηση για το 88% των συμμετεχόντων έλαβε χώρα σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του κλάδου και έχουν μεγάλη ανάγκη υποστήριξης με ανάλογες πρωτοβουλίες.

Με δεδομένη την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος και τις θετικές προοπτικές που μπορεί να προσφέρει ο κλάδος του Τουρισμού στην απασχόληση των νέων, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, ανέθεσε εκ νέου στο Ινστιτούτο του ΣΕΤΕ / ΙΝΣΕΤΕ (απόφαση ένταξης 16-12-2014), την υλοποίηση μιας νέας αντίστοιχης δράσης για νέους ανέργους ηλικίας έως 29 ετών στον κλάδο του Τουρισμού.

Το νέο πρόγραμμα που έχει σχεδιάσει το ΙΝΣΕΤΕ έχει ως βασικό στόχο την ακόμη υψηλότερη απορρόφηση των νέων από τις επιχειρήσεις πρακτικής άσκησης σε νέες θέσεις εργασίας, με σημαντικές καινοτομίες: Καταρχήν, προβλέπει την εξειδικευμένη θεωρητική κατάρτιση των νέων σε συγκεκριμένες ειδικότητες του κλάδου που προέκυψαν από αντίστοιχη έρευνα. Τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα στηρίζονται σε συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό και

εγχειρίδια, το οποίο θα παραχωρείται από το ΙΝΣΕΤΕ στους παρόχους θεωρητικής εκπαίδευσης, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να το χρησιμοποιήσουν για διδασκαλία στους συμμετέχοντες. Με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, η δράση προβλέπει την «πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων των συμμετεχόντων», με βάση σχήματα πιστοποίησης που στηρίζονται σε διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και αναγνωρίζονται από τις επιχειρήσεις του τομέα. Καθίσταται, συνεπώς, σαφές ότι η φιλοσοφία και η στόχευση του συγκεκριμένου προγράμματος για τον Τουρισμό διαφέρει σε ουσιώδη σημεία σχετικά με τα κλασικά σχήματα «voucher» που έχουν εφαρμοστεί μέχρι σήμερα και πιστεύουμε ότι πρέπει να υλοποιηθεί.

Σε κάθε περίπτωση ο ΣΕΤΕ είναι στην διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου φορέα τόσο για να συζητήσουμε σχετικά με το συγκεκριμένο πρόγραμμα, όσο και για να σας παρουσιάσουμε τις απόψεις μας σχετικά με την αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, αλλά και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο ΣΕΤΕ, ως συνδετικός κρίκος μεταξύ της Πολιτείας, των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού του τομέα του Τουρισμού.